

De doodstraf is onmenselijk

Veertig jaar geleden begon Amnesty International campagne te voeren tegen de doodstraf. Sindsdien ging het aantal landen dat de doodstraf afschafte van 16 naar 105. Daarnaast voeren heel wat landen de straf niet meer uit. Dat brengt het aantal doodstrafvrije landen op 141.

Dat in een opiniepeiling 54 procent van de Vlamingen akkoord gaat met de stelling dat 'moordenaars de doodstraf moeten krijgen', deed ons schrikken. Over de doodstraf zou geen twijfel mogen bestaan: in geen enkele omstandigheid is die te rechtvaardigen. De doodstraf schendt het recht op leven. Het is een wrede straf. Een ongewilde dood door vergiftiging, ophanging, onthoofding of het vuurpeloton, en het vooruitzicht daarop, is onmenselijk. Het verbod op zo'n foltering en onmenselijke behandeling is absoluut.

Er is geen enkel bewijs dat de doodstraf een efficiënte afschriking is voor misdaden. Landen die de doodstraf uitvoeren, zijn vaak gewelddadiger dan landen die niet executeren. Bovendien riskeer je altijd onschuldigen te executeren. Geen enkel rechtstelsysteem is onfeilbaar en de doodstraf laat geen reparatie toe.

Hoewel het verbod op de doodstraf niet als zodanig is vastgelegd in het internationaal recht, is er de voorbije decennia wel een stevige internationale trend ingezet. Niet alleen in de cijfers, maar ook institutioneel. Een land kan geen lid worden van de EU of van de Raad van Europa als het de doodstraf uitvoert. In die internationale dynamiek neemt ons land overigens het voortouw.

Het verbod op de doodstraf is een breed gedeelde waarde, zeker in Europa. Dat maakt deze opiniepeiling des te opmerkelijker. Ook in landen waar de doodstraf al (heel) lang niet meer bestaat, moeten we er blijkaar blijven over spreken en argumenteren, zeker omdat het mensenrechtenkader langs alle kanten onder druk staat.

Communiceren over de doodstraf helpt. Hoe concreter de doodstraf wordt gemaakt (de manier van executeren, de gevallen waarover het gaat, de impact op de naasten) hoe meer mensen inzien dat de straf onaanvaardbaar is. De Belgische overheid maakt van die strijd een internationale speerpunt, maar moet zich ook in eigen land blijven uitspreken. Sensibilisering en mensenrechteneducatie blijven nodig om het draagvlak voor een rechtvaardige justitie te vrijwaren.

WIES DE GRAVE

Directeur Amnesty
International
Vlaanderen

DS - 2513/M